

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI.

CENA PRENUMERATY: Miesięcznik - przesyła pocztową 3 zł. Dla odbierających osobno w Poczтовой Kasie Oszczędnościowej Nr. 61206.

Redakcja i Administracja: Częstochowa, ul. Panny Marii 52. Tel. 245. Skrzynka pocztowa 45.

CENY OGŁOSZEŃ: Za wiersz milimetryowy przed tekstem 40 gr. W tekście i nadesłane 30 gr., za tekstem 20 gr. Drobne ogłoszenia wiersz spisowy 25 gr., każdy dalszy wiersz po 15 gr. Należące ogł. drobne 1.50 zł. Ogłoszenia zamieszkiwane i matrymonialne 50 % drożej. Ogłoszenia zagraniczne 100 % drożej. W numerach świątecznych i niedzielnych ceny o 25% droższe. Ogłoszenia skatki, fantazyjne, cyfrowe i bilansowe o 100% droższe.

Redaktor lub jego zastępca przyjmują codziennie w wyjątkach dni świątecznych od godz. 10-2 p. po. Rekopisów nadesłanych redakcja nie zwraca.

Stacya „Goniec Częstochowski”, ul. P. Marii 26. Tel. nr. 86.

Na otwarcie sezonu jesiennego!

Wyświetlamy jednocześnie z Warszawą!

„NOWOŚCI”

Panny Marii 12.

Początek godz. 5 p.p. Ostatni seans o godz. 9.30.

Pierwszy polski film kameralny.
Pierwszy polski film nad filmy!

KROPKA NAD

Dziś 5 września **PREMJERA**

Największego filmu
polskiego.

role główne:

Polska Liljana Gish - **Lili Romska**
Stefan Szware
Bianca Dodo

reżyser **Juljusz Gardan** (częstochowianin Gradsztejn)

filmo b. wysokiej dzierżaw. cenw miejsc zwykłe. — Dla młodzieży dozwolone.

Bilety uczniowskie tylko na pierwszy seans 1 zł.

Nowe zadania Ligi Narodów.

W dniu onegdajszym rozpoczęła swe obrady dziewiąta sesja Zgromadzenia Ligi Narodów, będącą jak gdyby międzynarodowym parlamentem, powołanym do rozstrzygnięcia tych spraw, które nie mogą być załatwione w drodze bezpośrednich rokowań między zainteresowanymi państwami. Bo chociaż na porządku obrad Zgromadzenia Ligi Narodów znajdują się również kwestje, posiadające charakter, że tak się wyrazić nadpaństwowy, interesujący w jednakowej mierze wszystkich członków Ligi, to jednak przeważają prawie zawsze sprawy, powstające na tle nieporozumień między poszczególnymi państwami. Przyczem rola Ligi ogranicza się do pośrednictwa, albo arbitrażu. Poza tem na Zgromadzeniu Ligi Narodów przedstawicie 50 należących do niej państw poddają ocenie jej działalność, pozwalając sobie od czasu do czasu na słowa bardzo oględnej krytyki. Czynią to zwykle delegaci mniejszych państw, których interesy bardzo często nie są uwzględniane w tej mierze, jak to być powinno w myśl statutu Ligi.

Obecna, dziewiąta sesja Zgromadzenia Ligi Narodów budzi naogół mniejsze zainteresowanie. Są tego przyczyny różne. Przed sesją odbyło się szereg kongresów i konferencji międzynarodowych, które do pewnego stopnia wyczerpały energję i inicjatywę kół politycznych. Zwłaszcza da się to powieścić, o Pakcie Kelloga, który, aczkolwiek już podpisany, nie przestaje być najwybitniejszym wydarzeniem politycznym, skupiającym uwagę wszystkich państw, zgłaszających doń swe przystąpienie.

Są to przyczyny raczej natury psychologicznej, a nie brak także i innych, bardziej rzeczowych. Tym razem nie biorą udziału w Zgromadzeniu Ligi Narodów ministrowie spraw zagranicznych Anglii i Niemiec, pp. Chamberlain i Stresemann i gdyby nie obecność p. Brianda, który także zapewne będzie musiał przerwać swój pobyt w Genewie z powodu tragicznego zgonu francuskiego ministra handlu i przemysłu, Bokanowskiego, dziewiąta sesja Zgromadzenia Ligi Narodów, choć

by ze względu na nieobecność tych wybitnych polityków, traci wiele, bo ani kanclerz Müller, człowiek nowy na terenie Ligi, ani lord Cushendun, zastępca chorego ministra Chamberlaina, nie reprezentują tych walorów politycznych, które są związane ściśle z nazwiskami ministrów spraw zagranicznych Anglii i Niemiec.

Obok tej przyczyny, jest także inna, nie mniej uzasadniona. Na porządku obrad dziewiątej sesji Zgromadzenia Ligi Narodów, chociaż są sprawy dużej wagi politycznej, to jednak, sądząc z panujących w Genewie nastrojów, przypuszczać należy, że nie będą one załatwione merytorycznie i zasadniczo. Dyskusja w sprawie rozbrojenia obracać się będzie z pewnością w ramach Paktu Kelloga, a spór rosyjsko-rumuński w sprawie optantów odesłany zostanie do komisji. Nie przemawia również nic za tem, aby i konflikt polsko - litewski doznał jakiegoś radykalnego rozwiązania, o ile to jest wogóle na terenie Ligi Narodów możliwe.

Oto, jakie są przyczyny mniejszego, niż zwykle, zainteresowania Zgromadzeniem Ligi Narodów, które pozatem ma dokonać wyborów uzupełniających do Rady, przy czem o mandaty ubiega się kilka państw. Ale jest to sprawa raczej

wewnętrzna Ligi, nie budząca głębszych refleksów.

Dla nas najważniejszą sprawą jest, oczywiście, konflikt polsko-litewski i rokowania między Polską a Litwą, które, jak się ktoś dowcipnie wyraził, trwają, ale nie posuwają się wcale. Ten stan rzeczy nie zmienia się zapewne wcale po dziewiątej sesji Zgromadzenia Ligi Narodów, tembardziej, że p. Waldemaras stał się zapewne, że chodzi mu o kontynuowanie tych rokowań. I trudno mu się dziwić. P. Waldemaras stara się o wytworzenie iluzji, że coś się robi w myśl grudniowej rezolucji Rady Ligi Narodów, a ponieważ odpowiada to tendencjom Ligi, przeto należy oczekiwać, że nic się nie zmieni. Tak przynajmniej dziś wygląda sytuacja w Genewie.

Stwierdzamy to obiektywnie, nie wdając się ani w ocenę tego faktu, ani nie wyciągając zeń daleko idących wniosków. Ponieważ, zdaniem naszym, porozumienie polsko-litewskie nie jest dla nas ani kwestją prestige'u, ani interesu, ale wyłącznie tylko sentymentu, który może budzić oddźwięk u drugiej strony, albo przechodzić bez wrażeń, sądzi my więc, że nawet najbardziej energiczna interwencja Ligi Narodów — niemożliwa z najrozmaitszych względów — nie zmusi Litwy do wzajemności.

To trzeba sobie uprzytomnić, gdy znowu konflikt litewski staje się przedmiotem rozważań Ligi Narodów. A. D.

zuje się, że nikt, absolutnie nikt nie zapisał się w generalnej debacie.

W końcu prezydent Zeale otwiera posiedzenie, zapytując się, czy ktoś do głosu się nie zapisze. Liczono na to, że może w ostatniej chwili uda się kogós skłonić — tymczasem do głosu nikt nie zapisuje się. Zgromadzenie załatwia drobne bieżące sprawy formalne.

Chiny zgłaszają swój wniosek o reelekcję. Następnie przewodniczący zapowiada kniećność wyboru sędziów do trybunału sprawiedliwości międzynarodowej, które to miejsce zostało opróżnione. Potem chwila zaenawiania i ciszy. Prezydent zapowiada, że jutro o godzinie wpół do jedenastej rano odbędzie się plenarne posiedzenie, o ile przez ten czas ktoś jednak zgłosi się od generalnej dyskusji w przeciwnym razie zgromadzenia nie będzie.

Całe posiedzenie wczorajsze trwało tylko kilka minut. Na sali zamieszanie. W kuluarach — też wszyscy mówią ze sobą na temat, dlaczego się tak stało, jednakże jedni mówią: „Kryzys parlamentaryzmu dotknął też Ligę Narodów”, „Parlament Ligi to jest zgromadzenie plenarne nie ma nic do powiedzenia”, „drudzy starają się usprawiedliwić: „Poco Liga ma naprosto gadać?”, a trzeci powiadają, że przyczyną milczenia była sprawa paktu Kelloga. Nie chciano zabierać głosu, albowiem mówiąc, musiano by wspomnieć o pakcie Kelloga, a tym czasem sytuacja nie dozwalała jeszcze do tego, aby na oczy o tem mówić, bo szereg państw boczy się na pakt Kelloga.

Wszystkie te twierdzenia mają po trochu rację. Najprawdziej są jednak racja brzmi następująco:

Oto wszędzie panuje już dziś przeświadczenie, że zgromadzenie Ligi jakoby trybuna współpracy narodów, stało się fikcją. Wszystko odbywa się za kulisami, jawna dyplomacja ustępuje przed tajną dyplomacją.

Precedens ten trwa nie od dzisiaj. Był on widoczny na poprzednich sesjach, ale nigdy nie ujawniło się to tak, jak dziś. W pierwszych latach zachowywano — przynajmniej pozory, reżyserowano starannie zgromadzenia plenarne, a zresztą nowości dawała wszystkim uroku. Obecnie reżyserja zawiodła i nikt się nawet w tym kierunku nie wysiła. Dopiero, gdy stał się jawny skandal, dyplomacja tajna zaczęła działać, za kulisami, i może do jutra rana znajdzie sposób, aby uratować pozory.

TELEGRAMY

WATYKAN CHCE POGODZIC CHORWATÓW Z RZADEM.

Wiedeń. Jak donoszą z Rzymu, w kołach watykańskich panuje zaniepokojenie z powodu naprężonych stosunków między Białogrodem a Zagrzebiem. Watykan zasadniczo nie miecza się w sprawy wewnętrzne państw, lecz ze względu na to, że szefem rządu jugosłowiańskiego jest ksiądz katolicki, Watykan chce użyć swych wpływów, aby katolików chorwackich uspokoić.

PROTEST REPUBLIKANÓW PRZECIW ZMIANIE USTROJU W ALBANIJI.

Belgrad. Przywódca albańskiego stronnictwa republikańskiego Redzep Szaldza oświadczył korespondentowi belgradzkiej „Polityki”, że w imieniu swego stronnictwa wysto-

Bankructwo metod jawnej dyplomacji

„Niemię” posiedzenie plenarne Ligi narodów. Zwycięstwo tajnej dyplomacji nad jawną.

Genewa. — Dzeń wczorajszy był dniem generalnej kompromitacji metod Ligi Narodów, a zarzem ujawnił jak dalece odbiegliśmy od tych czasów, gdy ludzono się, że wraz z wystąpieniem Ligi Narodów na arenę dzisiejszą rozpocznie się okres jawnej dyplomacji i ustalał bezpośrednie rozważanie współpracy wszystkich narodów — mniejszych i większych — na nowych podstawach współdziałania.

I oto na wtorkowym zgromadzeniu Ligi Narodów, zwołanem na godzinę 5 po południu, na pierwszym

punkcie porządku dziennego znalazła się dyskusja nad sprawozdaniem sekretarjatu Ligi Narodów za rok ubiegły. Generalna debata (!) wielki dzień (!), 50 narodów ma zabierać głos. 50 narodów ma wypowiedzieć się co czuje i myśli — czy zadowolone są z zeszlenczonej pracy, wykonanej przez Ligę Narodów. Tymczasem mija minuta za minutą, mija piętnaście, dwadzieścia, pół godziny i zgromadzenie nie rozpoczyna się. Natomiast po kuluarach uwiązają się członkowie prezydium, aszkującą czegoś gorączkowo, Ok-

Kwiatek Seraficzny

Bosklemu Więźnowi Miłoci w Eucharystji

Wyszło 9-te wydanie z podprasy, pomnożone z Różaniem do śpiewu i Nabożeństwem do Cudownej św. Terencjki. Na przedzielonym papierze, druk najładniejszy i czytelny. Z okazji nadzwyczajnego Kongresu Eucharystycznego w Częstochowie dnia 8-go września roku bieżącego, poleca się Czciłgodnym Czcielom Najśw. Sakramentu powyższą książkę. Dla tych, którzy jeszcze książeczki tej nie mają, będzie ona najmielszą i najwznowiejszą Pamiątką z Kongresu Eucharystycznego. — Wskazywać należy i znać w Częstochowie, prawie w każdym handlu z książkami.

sował do Ligi Narodów najenergiczniej protest przeciwko zmianie ustroju Albanii...

Wiedzę. — Dzienniki donoszą z Białogrodu, że rząd jugosłowiański zaproteścił przeciw temu, że król Zogu I nazwał się „królem wszystkich Albanczyków”...

UŁATWIENIA ROZWODOWE W ROSJI.

Moskwa. Rząd sowiecki rozszerzył kompetencje sówietów w sprawie udzielania rozwodów...

WALKA O MIEJSCE W RADZIE LIGI.

Genewa. — Walka o miejsce w Radzie Ligi Narodów zaostrza się coraz bardziej...

DZIENNIKARZ NIEMIECKI O TARGACH WSCHODNICH.

Berlin. — Specjalny korespondent „Berliner Tageblattu”, wyśly do Lwowa na otwarcie Targów Wschodnich...

KONFERENCJA GOSPODARCZA W PRADZIE.

Praga. Jednocześnie z konferencją rady międzynarodowego zarządu pracy w Warszawie odbędzie się w Pradzie międzynarodowa konferencja gospodarcza...

Oczekiwany jest przyjazd francuskiego ministra, Loucheura i byłego premiera belgijskiego, Theunisa.

Na otwarć sezonu jesiennego sprowadziliśmy najświeższy szlagier doby obecnej!!!

MIŁOŚĆ Joanny Ney

Potężna tragedia z rewolucji bolszewickiej w 10-ciu wielkich aktach, według słyszanych powieści ILJI ERENBURGA.

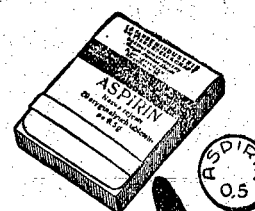
Teatr „ODEON”

Tajemniczo agentur sowieckich za granicą! Żołnierze walczą między czerwoną a białą armją!...

W roli Joanny — piękna Edyta Jehanne. W pozostałych rolach głównych: Brygida Helm, — Fr. Rasp, — E. Jensen, — Zygfryd Arns i inni.

W FOTOPLASTYKONIE! Wycieczka do Norwegii. Szczegółowy w afiszach i programach.

Tak wygląda oryginalna opakowanie znanych tabletek Aspirin, 0.5

Aspirin, środki usmierzającego bóle. Wystrzeżenie się bezwarunkowych nasładownic...

Socjaliści i nacjonaliści niemieccy

Przed wystąpieniem kanclerza Mülleraw Genewie. Genewa. — Obecność dwudziestu ministrów spraw zagranicznych w Genewie...

ROZRACHUNEK MIĘDZY POLSKĄ A ŁOTWĄ.

Wilno. — Prasą ryńska donosi, że lotewski minister spraw zagranicznych Balodis...

SAMOLOT — BLYSKAWICA.

Londyn. — „Daily Express” donosi, że obecnie czynione są próbniki loty z najszybszym samolotem...

KONGRES POLAKÓW W CHICAGO.

Nowy Jork. — Wybory kongresu związku narodowego polskiego w Chicago wykazywały zainteresowania ogółu...

CHOROBA VENIZELOSA.

Ateny. — Venizelos wczoraj wieczerz dostał nowego ataku tak, że musiano go przewieźć z willegiatury samochodem do sanatorium w Atenach...

CHOROBA VENIZELOSA.

Ateny. — Venizelos wczoraj wieczerz dostał nowego ataku tak, że musiano go przewieźć z willegiatury samochodem do sanatorium w Atenach...

DALSY SPADEK CZERWONCA.

Moskwa. — W Moskwie i w Leninogradzie walucierze skupują energię...

350 TYS. CHORYCH NA GRYPĘ W ATENACH.

Londyn. — Donoszą z Aten, że według urzędowych obliczeń władz greckich, ilość osób, chorujących na grype...

NOWY PRZYJAZD NIEMIECZANKI.

Berlin. — Pruski minister spraw wewnętrznych Grzesiński wprowadził w poniedziałek w urzędowość...

wanie nowego prezidenta prowincji dolnośląskiej Luedemanna, przy czym wygłosił dłuższą mowę polityczną...

Pe zgonie ministra Bokanowskiego.

Zmarły tragicznie minister przemysłu i handlu republiką francuską p. Maurycy Bokanowski urodził się dnia 31 sierpnia 1879 r. w Hawrze...

Prasa notuje następujący ciekawy szczegół w związku ze śmiercią ministra Bokanowskiego:

Zmarły minister posiadał ulubionego kota sąmskiego, z którym się nie rozstawał i który stale przebywał w gabinecie...

W niedzielę rano w tym samym

momencie, gdy minister uległ niebezpiecznemu wypadkowi, kot ciężko zachorował i zakończył życie o godzinie 11 rano.

Paryz. — Pociąg, wiozący ciało tragicznie zmarłego ministra handlu Bokanowskiego, przybył do Paryża wczoraj o godzinie 6 rano.

Zwłoki zostały natychmiast przewiezione do gmachu ministerstwa handlu i umieszczone w specjalnie na ten cel urządzonej kaplicy.

WYTWÓRNIJA INSTRUMENTÓW MUZYCZNYCH STEFAN MALKO W CZĘSTOCHOWIE ul. Pilsudskiego No 11 Poleca.

Teżki szkolne Pantofle gimnastyczne poleca F. PRAPORT, Aleja 8 Po cenach niskich.

Autobus, ISKRA" odehdndi codziennie z Praski do Czestochowy o g. 5.55 rano a z Czestochowy do Praski o g. 4.25 po-płudniu. 2948

PASIERBICA

59) MARJA Z. SCHWARTZ.

Dopiero głos dzwonka południowego przypomniał mi, że należało wracać do zamku. Wszedłszy do salonu zastałem Otylję, rozmawiającą z wiechrabia...

dehrabiego, a nareszcie na mnie, i zdawało się, że od razu zrozumiał obecne położenie. Następnie zwrócił się do Otylji z zapytaniem: — Gdzie Agda?

Otylja odpowiedziała dosyć sucho, że nie wie, ale sądzi, że wkrótce nadejdzie. — Nigdy jeszcze nie słyszałem Otylji, przemawiającej w ten sposób do męża; nawet wzrok jej i wyraz oczu zdziwiły mnie niezmiernie.

UMARŁY czy ZAGINIONY?

zakończenie filmu p.t. „Ślad na śnieżnej pustyni” 3 i 4 seria ze streszczeniem 1 i 2 serii w 16-tu dużych skłach p.t. 16 aktów dużych przygód wśród śnieżnej pustyni Jikonu.

burza rozpoczęła się bezwzględnie. Całą rozmowę, jeśli pan łaskawie, jeżeli zaś nie, to możesz się ograniczyć na tych ustępkach, w których tak patetycznie mówiłeś o uczuciach Agdy dla pana...

ty aż do mnie szłaśwa kochasz moją córkę! Te ostatnie słowa wypowiedziała głosem tak obumierającym, że treść ich więcej sercem niż rozumem pojąć byłem zdolny.

